

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. Directeur Gezond en Veilig Werken
Drs. E. de Kleuver
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum
3 juni 2015

Betreft: Consultatie inzake Beleidsregel ontheffing verbod van kinderarbeid 2015

Geachte mevrouw De Kleuver,

De vereniging van Onafhankelijke Televisie Producenten ("OTP") heeft kennisgenomen van de concept Beleidsregel ontheffing verbod van kinderarbeid 2015 ("BOVK 2015") die op 7 mei 2015 ter consultatie is gepubliceerd. Uit de toelichting daarbij blijkt dat de BOVK 2015 een verruiming beoogt van de mogelijkheden om kinderen onder voorwaarden arbeid te laten verrichten.

Wij hebben onze leden op de hoogte gebracht van de voorgestelde wijzigingen en hebben deze in een werkgroep met hen besproken. De beoogde verruiming wordt door onze leden onderschreven. Wel hebben onze leden ten aanzien van een aantal voorgestelde wijzigingen bezwaren, omdat deze niet goed aansluiten bij de dagelijkse praktijk van (film- en) televisieproducenten. Het gevolg daarvan is dat de BOVK 2015 in de huidige vorm voor onze leden eerder leidt tot een beperking dan tot een verruiming van de mogelijkheden. In deze brief zal ik dit toelichten en zal ik komen met een voorstel op basis waarvan daadwerkelijke verruiming kan worden bereikt, terwijl de belangen van het kind blijven gewaarborgd.

Vereniging van Onafhankelijke Televisieproducenten

De OTP is de belangenvereniging van de onafhankelijke televisieproducenten in Nederland. De 34 leden die wij op dit moment hebben produceren gezamenlijk ongeveer 70% van de onafhankelijke televisieproducties in Nederland. Deze producties zijn zowel op de publieke als op de commerciële zenders te zien. Onze leden produceren verschillende genres, zoals (jeugd)drama, entertainment programma's, reality programma's, informatieve programma's en documentaires. Bekende producties van onze leden, waarbij kinderen een rol spelen, zijn kinderprogramma's als 'De taarten van Abel', 'Superkids', 'Cupcakecup', 'Vrolijke kerst', 'de Magische Winkel', 'Mijn vader is de beste', 'The Voice Kids', de documentaire "Bikkels" en dramaproducties

als 'Doctor Cheezy', 'Divorce', 'Taart' en 'Goede Tijden, Slechte Tijden'. Naast televisieprogramma's, produceren onze leden ook (tele-)films. De bezwaren die in deze brief naar voren worden gebracht, zien dan ook niet alleen op televisieproducties, maar ook op filmproducties.

Kinderen in televisieproducties

Naar de mening van de OTP dient deelname van kinderen aan televisieproducties (maar ook aan theater- en filmproducties) een wezenlijk doel. Deelname van kinderen is niet alleen goed voor de ontwikkeling van de deelnemers zelf, maar vormt ook een inspiratie en aanmoediging voor andere kinderen om hun talenten te ontplooien. Bovendien is deelname van kinderen aan televisieproducties een belangrijke mogelijkheid om de jeugdige kijker een wereld te laten zien waarin zij zich herkennen, waar zij van kunnen leren en waarmee hun fantasie en creativiteit kunnen worden geprikkeld. Daarnaast zijn er kinderen die een ondergeschikte rol spelen in dramaserieën, welke rol van belang is voor een goede en geloofwaardige weergave van de werelden van de hoofdpersonages.

Huidige werkwijze

Bij televisieproducties waarbij kinderen betrokken zijn, doen onze leden er alles aan om de kinderen spelenderwijs, op een bij de leeftijd van het kind passend tempo en met zo min mogelijk druk te laten deelnemen. Om er zo veel mogelijk zeker van te zijn dat deelname aan een televisieproductie de ontwikkeling van het kind niet schaadt, is het uitgangspunt dat voorafgaand aan deelname afstemming plaatsvindt met de ouders en de school van het kind. Ook bij de verdere voorbereiding en op de repetitie-/opnamedagen zelf staan de veiligheid en het welzijn van het kind voorop. Alle productiemedewerkers zijn ervan doordrongen dat zij werken met kinderen en doen er alles aan om iedere repetitie-/opnamedag ontspannen te laten verlopen, zodat een kind zich veilig en goed voelt en met plezier op de dag terugkijkt. Daarnaast wordt door onze leden specifieke aandacht besteed aan een goede rust- en speelruimte en wordt erop gelet dat er voldoende pauze-, speel- en/of studie mogelijkheden voor de kinderen zijn. Bij producties waar met kinderen wordt gewerkt, zijn er bovendien deskundigen (vaak met lesbevoegdheid) aanwezig die de kinderen begeleiden en die waken over hun welzijn. Het is immers ook in het belang van de producent dat een kind zich veilig en goed voelt.

Bij de meeste film- en televisieproducties vinden de repetities en de opnames op dezelfde dag plaats. Televisieproducties worden vaak opgenomen in korte delen, waardoor kinderen verspreid over een aantal uren telkens voor een korte periode een rol spelen/aan het programma deelnemen. In de periodes tussen de repetities en de verschillende opnames door is er voor de kinderen volop tijd voor ontspanning, spelletjes of schoolwerk. Dit alles onder begeleiding.

Het op deze ontspannen manier met kinderen werken, kost vanzelfsprekend tijd. Om over voldoende tijd te beschikken, waarin een goede balans gevonden kan worden tussen voorbereiding, repetities, make up en opnames aan de ene kant, en voldoende rust en ontspanning voor de kinderen aan de andere kant, maken onze leden op dit moment vaak gebruik van de mogelijkheid om op grond van artikel 4 van de BOVK 2007 een 'Verdere ontheffing' aan te vragen. Als de Inspectie SZW een 'Verdere ontheffing' verleent, is kinderen toegestaan gedurende een langer tijdsbestek aanwezig te zijn. Met een 'Verdere ontheffing' is televisieproducenten toegestaan kinderen tot en met 6 jaar maximaal 8 (in plaats van 4) keer per jaar gedurende 7 (in plaats van 4) uur per dag arbeid te laten verrichten. Voor kinderen in de leeftijdscategorie

van zeven tot en met 12 jaar is het televisieproducenten op basis van een 'Verdere ontheffing' toegestaan hen 24 (in plaats van 12) keer per jaar gedurende 7 (in plaats van 4 uur) arbeid te laten verrichten. Met deze 'extra' tijd, kunnen de kinderen in alle rust wennen aan de camera's en de set, en kunnen de repetities en de opnames vervolgens in een voor de kinderen ontspannen sfeer plaatsvinden.

Bij een verzoek om een 'Verdere ontheffing', moeten televisieproducenten de Inspectie SZW op grond van artikel 4 van de BOVK 2007 uitgebreide informatie verschaffen over de rol van het kind, de arbeid die zal worden verricht, de wijze waarin is voorzien in begeleiding, opvang en nazorg, etc. Als sprake is van schoolverzuim, moet bij een verzoek om 'Nadere ontheffing' bovendien worden uitgelegd waarom schoolverzuim noodzakelijk is, dat het schoolhoofd toestemming heeft gegeven voor het verzuim en op welke manier de huiswerkbegeleiding en het contact met de leerkracht is georganiseerd. Deze uitgebreide informatie bij het verzoek om 'Verdere ontheffing', stelt de Inspectie SZW in staat om voorafgaand aan de werkzaamheden van het kind, op individuele basis te beoordelen of instemming met een 'Verdere ontheffing' in het belang is van het kind.

Dat onze leden de eisen uit artikel 4 van de BOVK 2007 serieus nemen en over het algemeen goed naleven, volgt wel uit het feit dat de 'Verdere ontheffing' in de meeste gevallen wordt verleend.

Hoofdpijnen BOVK 2015

In de BOVK 2015 komt de mogelijkheid van deze 'Verdere ontheffing' in het geheel te vervallen. Dit betekent dat er geen mogelijkheden meer zijn om af te wijken van de standaardontheffingen als genoemd in artikelen 2 en 3 van de BOVK 2015.

Op grond van artikel 2 van de BOVK 2015 is het toegestaan dat kinderen tot en met 6 jaar *'in een leeftijdsjaar ten hoogste op 6 dagen arbeid'* verrichten en dat zij dat niet langer dan *'2 uren per dag op de dagen dat onderwijs wordt gevolgd en 4 uren per dag op andere dagen'* mogen doen.

Voor kinderen van 7 tot en met 12 jaar volgt uit artikel 3 van de BOVK 2015 dat zij *'in een leeftijdsjaar ten hoogste op 18 dagen arbeid'* mogen verrichten en dat zij dit niet langer mogen doen dan *'4 uren per dag op dagen dat onderwijs wordt gevolgd en 7 uren per dag op andere dagen, met een maximum van 12 uren in een schoolweek'*.

Voor beide leeftijdscategorieën is het uitgangspunt dat op zondagen geen arbeid mag worden verricht. Als dat toch noodzakelijk is, mag dat alleen als het kind de dag ervoor geen arbeid heeft verricht.

De laatste relevante wijziging is dat in artikel 5 van de BOVK 2015 is bepaald dat repetities niet langer meetellen voor het aantal dagen waarop een kind arbeid mag verrichten en dat het verbod om op zondag te werken niet geldt voor repetities. Als de repetities plaatsvinden op een dag waarop ook arbeid wordt verricht, telt de duur van de repetities echter wel mee voor het totaal toegestane uren per dag waarop een kind arbeid mag verrichten. Daarnaast tellen repetities ook altijd mee voor het maximale aantal dagen per week dat een kind arbeid mag verrichten.

Zienswijze van de OTP

De voorgestelde wijzigingen worden gepresenteerd als verruiming. In de toelichting bij de BOVK 2015 wordt hierover op pagina 4 onder het kopje 'historie' opgemerkt:

“Dat werd in 2007 verruimd voor de jongste groep werd 4 keer per jaar optreden mogelijk. Verdergaande ontheffingen werden mogelijk voor serieproducties: 8 respectievelijk 24 keer per jaar. De maximaal toegestane arbeidsduur in de verdergaande ontheffing werd maximaal 7 uur per dag. De eindtijd voor de 7 tot en met 12 jarigen ging van 22.30 uur naar 23.00 uur. Kinderen kwamen ook steeds meer in het centrum van het optreden te staan.

Ook nu vindt een verruiming plaats door repetities niet mee te tellen. (onderstreping door OTP)”

Naar de mening van de OTP wordt ten onrechte geen acht geslagen op de gevolgen van geheel laten vervallen van de mogelijkheid van een ‘Verdere ontheffing’. De OTP is van mening dat de BOVK 2015 als geheel voor de televisieproducenten niet kan worden gezien als een verruiming. Integendeel, naar de mening van de OTP leiden de voorgestelde wijzigingen juist tot een beperking van de mogelijkheden om in een ontspannen werksfeer met kinderen te kunnen blijven werken.

De nieuwe regels lijken vooral meer ruimte te bieden aan podiumkunsten, omdat repetities en uitvoering in de theaterwereld vaak op verschillende dagen plaatsvinden en de repetitiedagen op grond van de voorgestelde regelgeving niet meer meetellen. Dit voordeel geldt niet voor onze leden, omdat repetities en opnames bij film- en televisieproductie vaak juist op dezelfde dag plaatsvinden en repetitietijd volgens de BOVK 2015 in dat geval wel meetelt voor het aantal uren per dag en het aantal dagen per week waarop arbeid mag worden verricht. Dat leidt ertoe dat er voor onze leden minder tijd overblijft om na de repetities ook de opnames op dezelfde dag te laten plaatsvinden.

Specifiek bij tv-series waarin kinderen een hoofdrol spelen, moeten we zelfs vaststellen dat de voorgestelde wijzigingen simpelweg inhouden dat deze producties niet meer gerealiseerd kunnen worden. Voor succesvolle series, die internationaal zelfs toonaangevend zijn, is het aantal van 24 speelbeurten het absolute minimum om tot de benodigde “screen-time” van een acht- of tiendelige serie te komen.

Minder uren per dag en geen ‘Verdere ontheffing’

Nog los van de vraag of het zonder mogelijkheid van een ‘Verdere ontheffing’ überhaupt nog mogelijk is om bepaalde film- en televisieproducties te maken, is het voor televisieproducenten op basis van de BOVK 2015 in ieder geval niet goed mogelijk om de huidige ontspannen sfeer voor kinderen te behouden. Het tijdsbestek dat kinderen op basis van de BOVK 2015 arbeid mogen verrichten (2 of 4 vier uur voor kinderen tot en met 6 jaar en 4 of 7 uur voor kinderen tussen de 7 en 12 jaar), is in de praktijk in de meeste gevallen te kort om repetities en opnames op één dag te laten plaatsvinden. De BOVK 2015 dwingt producenten er dan ook toe een kind de dag of dagen na repetities te laten terugkomen voor de opnames. Het is waarschijnlijk dat kinderen daardoor uiteindelijk gemiddeld meer draaidagen/ -uren zullen moeten maken om een productie te kunnen realiseren. Dit leidt tot een onnodige extra belasting bij het kind. Daar komt bij dat in de praktijk blijkt dat als op één dag eerst een aantal keer wordt gerepeteerd en de opnames diezelfde dag plaatsvinden, het kind door de gewinning van de repetities meer ontspannen is tijdens de opnames dan wanneer het daarvoor speciaal moet terugkomen. Nu dit binnen de ruimte die de BOVK 2015 biedt niet langer haalbaar is, zullen de opnames voor het kind meer spanning meebrengen dan noodzakelijk.

Een andere situatie die kan ontstaan is dat televisieproducenten onder de nieuwe regelgeving toch zullen proberen om zowel repetities als opnames te laten plaatsvinden binnen de beperkte tijdsduur die de BOVK 2015 biedt, om te voorkomen dat het kind vaker moet terugkomen. Dit zal echter leiden tot een hogere druk

en piekbelasting bij het kind en afbreuk doen aan de ontspannen sfeer en de ruimte voor rust, spelen en huiswerk die de huidige werkwijze zo kenmerkt.

In beide hierboven geschetste situaties wordt het doel van verruiming van de mogelijkheden niet gerealiseerd en zijn de gevolgen van de voorgestelde regels niet in het belang van het kind.

Minder dagen per jaar

Een tweede bezwaar van de leden van de OTP dat in de werkgroep naar voren is gebracht, ziet op de beperking van het aantal dagen waarop kinderen in een jaar arbeid mogen verrichten. Dit bezwaar zal vooral spelen bij de productie van dramaserieën die langer lopen of bij talentvolle kinderen die gedurende een jaar optredens hebben in verschillende televisieprogramma's, films en/of theaters. Hoewel de nieuwe regelgeving niet het grootste gedeelte van de producties zal treffen, zijn de negatieve gevolgen voor deze producties zeer groot. Dit geldt zeker omdat kinderen die een bepaalde rol spelen in televisieproducties niet te vervangen zijn.

Werken in het weekend

Een derde bezwaar van onze leden is dat er op basis van de BOVK 2015 geen mogelijkheden meer zijn kinderen op zaterdag te laten repeteren en op zondag de opnames te laten plaatsvinden. Daarnaast zou het mogelijk moeten zijn bij wijze van uitzondering op incidentele basis op zaterdagen en zondagen opnames te mogen maken. Voornamelijk de Nederlandse (tele)film en dramaserieën waarin kinderen een hoofdrol spelen zou hierbij zijn gebaat.

Overig

Los van het bovenstaande, bestaat vanuit de OTP behoefte aan een nadere toelichting wat bedoeld wordt met '*leeftijdjaren*'. Het is niet geheel duidelijk in welke leeftijdscategorie een kind dat gedurende de looptijd van een serieproductie 7 jaar wordt ingedeeld en welk regime op dit kind van toepassing is. Daarnaast zouden onze leden graag meer duidelijkheid willen of de aanvraagprocedure consequenties heeft voor de administratieve last en hoe wordt omgegaan met de mogelijkheid om nadere voorwaarden te stellen aan een ontheffing.

Conclusie en voorstel

De OTP deelt de intentie om te komen tot een verruiming van de mogelijkheden om kinderen deel te laten nemen aan theater-, film- en televisieproducties. Naar de mening van de OTP is de voorgestelde BOVK 2015, waarbij de 'Verdere ontheffing' is komen te vervallen te star en niet goed werkbaar.

OTP stelt daarom voor een mogelijkheid te creëren om op individuele basis uitzonderingen te maken. Daarbij gaat de voorkeur uit naar een herinvoering van de Verdere ontheffing, die nu is opgenomen in artikel 4 van de BOVK 2007 en die de mogelijkheid biedt het aantal uren en dagen waarop kinderen werkzaamheden mogen verrichten te verruimen. De 'Verdere ontheffing' waarborgt de mogelijkheid voor de Inspectie SZW om op individuele basis te bepalen of de ontheffing in het belang van het kind is en is in de praktijk voor alle betrokkenen goed werkbaar. Omdat de praktijk uitwijst dat 7 uur per dag zowel voor de kinderen als voor de producenten leidt tot een ontspannen omgeving waarin kwaliteit en speelplezier hand in hand gaan, wordt voorgesteld bij een eventuele verruiming maximaal 7 uur per dag wederom als uitgangspunt te nemen.

Namens onze leden verzoeken wij u vriendelijk het bovenstaande in overweging te nemen en tegemoet te komen aan de bezwaren. Wij gaan vanzelfsprekend graag met u in gesprek om het bovenstaande nader toe te lichten of te komen tot nadere afspraken.

Met vriendelijke groet,

Roel Kooi

Voorzitter

Vereniging van Onafhankelijke Televisie Producenten

CC:

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Beleidsmedewerker Gezond Werken, mw. M. van Zadelhoff (mvzadelhoff@minszw.nl)

Contactpersoon internetconsultatie, mw. H. Schonewille (hschonewille@minszw.nl)

Inspecteur-generaal mr. J.A. van den Bos (jvdbos@minszw.nl)

Arbeidsinspecteur mw. I. van Gerwen-Maas (imaas@inspectieszw.nl)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

DG Cultuur en Media, mw. drs. M.J. Hammersma (m.j.hammersma@minocw.nl)

Directeur directie Media en Creatieve Industrie, mw. drs. H.M. van Bockxmeer (h.m.vanbockxmeer@minocw.nl)

Coördinerend beleidsmedewerker Creatieve Industrie, dhr. drs. E.C.G. Slot (e.c.g.slot@minocw.nl)

Beleidsmedewerker Creatieve Industrie, mw. L.H. van de Fliert (l.h.vandefliert@minocw.nl)